

Fietsen

20 leuke tips¹ tijdens je fietsroute:

Sint-Laureins, zijn vlakke polderlandschap, zijn typische krekken. Fietsers en wandelaars worden er bekoord door de rust en de stilte. Wij nemen je graag mee voor een leuke tocht in onze gemeente via de bewegwijzerde Sentse Vijfdorpenroute van 50 km. Onderweg kan je even halt houden bij één van onze 20 toppers:

Ster 1: **Infokantoor Toerisme Sint-Laureins**

Spring eens binnen in het infokantoor of neem een kijkje op www.sint-laureins.be² voor een compleet en up to date overzicht van het toeristische aanbod.

Ster 2: **Het Godshuis**³

Van heinde en verre zie je de koepel van het majestueuze Godshuis boven het centrum van Sint-Laureins uittronen. Dit gebouw dateert uit de 19^o eeuw en werd gefinancierd door de gefortuneerde en godsvruchtige juffrouw Antonia Van Damme. Het was in eerste instantie een thuis voor wezen, ouden van dagen, zieken en gehandicapten. Ook in latere fasen was het Godshuis belangrijk voor de lokale gemeenschap, zoals tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen het gebouw dienst deed als schuiloord voor de dorpelingen, vluchtelingen en ook als burgerlazaret. Het Godshuis overleefde het geweld van beide wereldoorlogen, maar tegen het einde van de 20^{ste} eeuw was het gebouw volledig vervallen tot een ruïne. Door de inzet van Lofting Group uit Gent is het geklasseerde gebouw volledig gerestaureerd tot een fietsvriendelijk hotel met 64 kamers met tal van feestzalen en seminarieruimtes, een wellness en een gezellig restaurant. Kortom, een ideale uitvalsbasis om de streek te leren kennen.

Ster 3: **Plattelandscentrum Meetjesland**⁴

In het Plattelandscentrum Meetjesland wordt de land- en tuinbouw in de kijker gezet aan de hand van een originele film en informatiestanden. Je ontdekt er het verhaal van het platteland en de land- en tuinbouw in het hart van het Meetjeslandse krekengebied. Daarnaast kun je bij het Plattelandscentrum groepsarrangementen boeken waarin de beleving van de streek centraal staat. Ook voor daguitstappen op maat en voor informatie over Meetjeslandse hoeve- en streekproducten kun je bij het Plattelandscentrum terecht. Open op donderdag- en vrijdagmiddag en voor groepen steeds op afspraak.

Ster 4: **Baileybrug**

In het najaar van 1944 bevrijdden de Canadezen in de Slag bij het Leopoldkanaal de gemeenten ten zuiden van het Leopoldkanaal. Op 6 oktober begonnen de soldaten van de 7e Canadese Infanterie Brigade van de 3e Canadese Infanterie Divisie de constructie van een 'Bailey-bridge' over het Leopoldkanaal tussen Maldegem en Sint-Laureins. Een paar dagen later staken bij de eerste fase van de 'Switchback Operation' de Canadezen het kanaal over.

Deze brug is vermoedelijk één van de laatste resterende en nog steeds in gebruik zijnde Baileybruggen uit de Tweede Wereldoorlog. Lokaal is deze bekend als de 'Lievebrug'.

Ster 5: **Klein België, 'den elektrieken draad' en Moershoofde**

1916. Het Meetjesland is in handen gevallen van de Duitsers. De Nederlandse grens wordt afgebakend met een 'elektrieken draad' zodat uitwijken naar Nederland onmogelijk wordt. Toch wordt een klein stukje Sint-Laureins tussen de Nederlandse grens en het Leopoldkanaal niet mee afgebakend. Dit stukje krijgt later de naam 'Klein België'. Klein België groeide uit tot een uitermate geschikt smokkelparadijs en functioneerde als tussenstation voor allerlei goederen die bestemd waren voor de mensen achter de elektrische draad. Het oorlogsleven was er minder hard en nu nog vind je op Moershoofde enkele bouwwerken die getuigen van dit

1. <http://cmsserver3:8008/toerisme/2654-www.html> (Top 20)

2. <http://www.sint-laureins.be/>

3. <http://www.godshuis.be>

4. <http://www.plattelandscentrum.be>

unieke oorlogsverleden. Via een [beleveniswandeling in groep](#)⁵ kom je meer te weten over de zogenaamde ‘Villenfabriek’ of ‘t Fabriekske en over Hoeve De Meulemeester met het huis op Belgisch en de schuur op Nederlands grondgebied.

Ster 6: **Leopoldkanaal, dijken, en krek**

Het Leopoldkanaal (van Boekhoute naar Heist) en de Schipdonkse vaart (van Deinze naar Heist) zouden de polders van het overtollige regenwater ontlasten. Kanunnik Jozef Olivier Andries, pastoor van Middelburg en lid van de eerste Kamer van Volksvertegenwoordigers, was de grote promotor voor de realisatie van dit afwateringskanaal. Het 43km lange kanaal werd in 1846-1848 gegraven en was oorspronkelijk bedoeld als verbinding tussen Zelzate en Heist. In Boekhoute werden de graafwerken echter gestopt. Het kanaal heeft daarom nooit helemaal beantwoord aan zijn oorspronkelijke bestemming. Koning Leopold I van België heeft de vaart ingehuldigd in het midden van de 19^{de} eeuw.

De krekken zijn oude turfputten die in eerste instantie ontstonden door de ontginning van de moer- of veengebieden. Deze putten raakten later steeds verder uitgehold tijdens talloze overstromingen en stormvloeden. De krekken, dijken met hun pittoreske dijkhuisjes en de knotwilgen typeren het landschap

Ster 7: **Eekloose watergang, woning ‘het Rabot’ en de grenspa**

In de 13^{de} eeuw werd er een aantal waterlopen gegraven die bij het turftransport gebruikt werden, o.a. de Eekloose watergang. Deze liep van Eeklo via Sint-Laureins naar Sint-Kruis en Aardenburg in Nederland. De naam verscheen voor het eerst in 1346. Vandaag zien we nog een stukje van deze watergang. Even verderop wordt hij onderbroken door het Leopoldkanaal. Aan de rechterkant, vlakbij grenspa 341 en de recentere correctiepaal, bevond zich vroeger een keersluis of rabot. De naam rabot is afgeleid van het Franse rabattre, i.e. “neerlaten”. Dit verwijst naar het neerlaten van zware houten balken of schotten in het water.

In 1843 werden de grenspalen tussen België en Nederland geplaatst. Deze gebieden werden toentertijd geteisterd door ziekten als moeraskoorts. De Nederlandse kolonel Ledel, die toen de grens moest bepalen, weigerde het krekengebied en liet het aan België. Dat verklaart de opmerkelijk rechtlijnige grens met Nederland ter hoogte van Kantijne te Sint-Laureins.

Blok-, Hollandergat-, Vrouwkenshoek-, Molenkreek en de Val zijn pleisterplaatsen voor vissers en vogelliefhebbers, net als de Zouteput en de Geuzeput.

Ster 8: **Sint-Margriete, ooit Nieuw-Roeselare**

In het dorpscentrum van Sint-Margriete vind je de Sint-Margaretakerk (1881-1882). Je kan er ‘De Aanbidding van de Wijzen’ bewonderen, een schilderij naar Rubens. Verder is er ook een houten beeld van de heilige Margareta (1750). De geschiedenis van dit polderdorp wordt gekenmerkt door overstromingen en zondvloeden. Historisch is de Sint-Margaretakerk de vijfde kerk van Sint-Margriete. De vorige kerkgebouwen, op verschillende locaties, werden telkens opnieuw verwoest door overstromingen. Oorspronkelijk sprak men hier helemaal niet van Sint-Margriete: een monumentje ter hoogte van infosite de Weegbrug, herinnert aan de opgravingen van resten van de kerk van Nieuw-Roeselare.

Ster 9: **Infosite de Weegbrug**

De informatiesite ‘De Weegbrug’ herinnert de bezoeker aan het rijke landbouwverleden van deze gemeente. Het laadvlak van de vroegere weegbrug werd volledig vernieuwd en door de glasplaat kan je het weegmechanisme zien. In het voormalige weeghuis vind je tekst en uitleg bij het hoe en waarom van het wegen. Een leerrijke stop tijdens je fiets-of wandeltocht.

Ster 10: **Casteleynstraat**

Deze authentieke kasseiweg verbindt de Sint-Livinuspolder in Sint-Margriete met de Kerkstraat die naar het centrum van Waterland-Oudeman leidt. Het is de enige nog goed bewaarde kasseiweg in Sint-Laureins. De bestrating van de hoofdwegen gebeurde hier in de polderstreek vrij laat, in de loop van de 19^{de} eeuw. De techniek van de wegverharding met kasseien is exemplarisch voor de oude landelijke wegenbouw.

5. <http://www.meetjeslandsegidsen.be>

Ster 11: **Tiendenpalen**

In de wijde omgeving van Sint-Margriete komen we 4 grenspalen en 3 tiendenpalen tegen. Dit waren afbakeningen tussen de bezittingen van de Gentse Sint-Baafsabdij (initialen SB), de Sint-Pietersabdij en de gronden van het bisdom Doornik. Het zijn overblijfselen uit de 15^{de} en de 16^{de} eeuw.

Ster 12: **Krulbollen in Waterland-Oudeman**

De oorspronkelijke naam van Waterland-Oudeman was Sint-Niclaes-ter-Varent. In het centrum van dit polderdorpje vind je de mooi gerenoveerde Sint-Niklaaskerk (1670-1672). In de onmiddellijke buurt van deze kerk vind je een leuke picknick- en speelplek.

Krulbollen is een echte typische Meetjeslandse volkssport. **Krulbol**⁶ wordt in Vlaanderen al eeuwen beoefend. Getuige daarvan zijn de oude bolreglementen die in alle steden en gemeenten van Vlaanderen en Frans-Vlaanderen zijn teruggevonden. In Waterland-Oudeman kan je in 'Café Nooit Gedacht' of op Hoeve 't Appelken terecht voor een leuk spelletje krulbol. 't Appelken is een fraai voorbeeld van een traditioneel boerenerf met losstaande gebouwen, boomgaard en poel. Het woonhuis dateert van 1887. Het is een sobere bakstenen woning met centrale gang van voor- naar achterdeur. Deze hoeve is in gebruik als vakantieverblijf

Tijdens je tocht word je hier telkens weer getroffen door de unieke vergezichten en de openheid van dit opmerkelijke landschap. In de omgeving van Watervliet liggen onder andere de Sint-Annapolder, Sint-Barbarapolder, Jonkvrouwopolder en de Christoffelpolder.

Ster 13: **Stee met kiosk, pomp en boterbank in Watervliet**

Op het mooie marktplein of 'Stee' van Watervliet zien we de monumentale dorpspomp uit 1781. Ze is gemaakt uit blauwe hardsteen en werd gerestaureerd in 1996. Eén van de oorspronkelijk drie boterbanken uit 1788 is bewaard gebleven. De boterbank raakte zwaar beschadigd in 1944, maar ze werd in 1995 gerestaureerd. Vandaag biedt ze een aandenken aan de drukke dinsdagmarkten van weleer. Ook de kiosk (1933), het stadhuis (1781) en de pastorie (1774) zijn oogstrelende architecturale bouwwerken. Dit unieke dorpsgezicht is officieel beschermd sinds 1986 en is de kern van één van de vijftien mooiste Vlaamse dorpen.

Ster 14: **Kathedraal van het Noorden**

De vermaarde Onze-Lieve-Vrouwhemelvaartkerk werd gesticht door Jeronimus Lauwerijn van Brugge en gebouwd tussen 1503 en 1540. Zij wordt in de volksmond 'Kathedraal van het Noorden' genoemd, omwille van haar opvallend rijk interieur. Bij het binnenkomen van de kerk word je getroffen door de hoge gewelven, zuilenrijen en spitsboogramen, door het majestueus hoogaltaar in zwart-wit marmer van Fayd'herbe (1652-54) met een groot retabel van De Crayer, door de kooromgang met het koorgestoelte (Sauvage, 1643), de grafsteen van de stichter Jeronimus Lauwerijn en de prachtige barokke preekstoel en communiebank van Pullinx (1726). Verder zijn er het indrukwekkende portaal en het doksaal (eveneens Sauvage, 1649) met als sluitstuk het befaamde historische orgel van Ledou en de grote verzameling van 16^{de} en 17^{de} eeuwse schilderijen.

Ster 15: **Triptiek 'De Nood Gods'**

Het kroonjuweel in deze kerk van Watervliet is de monumentale triptiek 'de Nood Gods' (ca 1515-1520) met het zelfportret van de Meester van Frankfurt, een stads- en tijdgenoot van Quinten Metsijs. Deze triptiek werd opgenomen in de lijst van de topstukken voor Vlaamse Primitieven van de Vlaamse Gemeenschap.

Ster 16: **Elmare, Oudemanskreek, beeld 'Als de vos de passie preekt' en Taverne De Roste Muis**

Wij zetten onze weg verder en genieten van de weidse panorama's die het polderlandschap biedt. Ergens langs deze weg lag, volgens oude archiefbronnen, het klooster *Elmare*. Dit klooster is echter helemaal verdwenen door de vernielende en herhaalde overstromingen uit de 14^{de} eeuw. De naam Elmare komt voor in het beroemde verhaal 'Vanden Vos Reynaerde', paradepaardje van onze vroege letterkunde.

6. <http://www.krulbol.be>

In de Oudemanskreek prijkt het Reynaertbeeld ‘Als de vos de passie preekt’ van de hand van Chris Ferket. Dit beeld werd gewonnen door de gemeente Sint-Laureins in de wedstrijd *Een thuis voor een beeld* in 1995. Ondertussen staan over de vijf deelgemeenten van Sint-Laureins een tiental Reynaertbeelden, die je via een uitgestippelde fietsroute kan ontdekken. Net naast de plaats waar op het einde van de 14^{de} eeuw het verdronken Elmare lag, vind je de pittoreske kroeg ‘[De Roste Muis](#)⁷’. Tijdens een bezoekje krijg je misschien wel meer details over de vroegere eigenares aan wie de kroeg haar naam te danken heeft...

Ster 17: **Sint-Jan-de-Doperkerk en palingdorp Sint-Jan-in-Eremo**

Het pittoreske en ietwat eenzame éénbeukige Sint-Jan-de-Doperkerkje (1682) is een beschermd monument sinds 1975. Het gebouw heeft een mooi rococo-interieur en werd gerenoveerd in 1984.

Sint-Jan-in-Eremo was vroeger een van de drukst bezochte bedevaartsoorden van het Meetjesland. De nog bestaande ommegang rond de kerk bestaat uit 7 ‘staties’. De traditie wil dat op Sint-Jansdag (24 juni) in Sint-Jan-in-Eremo vroeger zoete kersen werden verkocht. Deze traditie wordt verdergezet door de uitbaters van [Hoeve Engelendael](#)⁸. De familie Govaert kweekt er verschillende variëteiten kersen en is hiervoor tot ver in Nederland en Wallonië bekend. De 17^{de}- eeuwse schuur van deze hoeve wordt momenteel uitgebaat als een multifunctionele ruimte voor recreatief en educatief medegebruik.

Typisch voor Sint-Jan-in-Eremo zijn de vijf krekken: Bentillekreek, Boerekreek, Measurekreek, Oostpolderkreek en Roeselarekreek. Dit krekengebied was ooit het mekka van de paling. Ook vandaag vind je hier nog verschillende gespecialiseerde palinghuizen terug. Kenmerkend ook voor het landschap hier zijn de verschillende dijken, waaronder de vroeger belangrijke Graafjansdijk (1404). De naam werd ontleend aan hertog Jan zonder Vrees.

Ster 18: **Boerekreek met het Provinciaal Sportcentrum**

Met haar uniek watervlak van 39ha, is de Boerekreek de grootste kreek van de gemeente. Het [Provinciaal Sportcentrum ‘De Boerekreek’](#)⁹ is een goed uitgebouwd sportcentrum aan de gelijknamige kreek. Dit is een uitermate geschikte plaats voor paardrijden, kajakken, windsurfen en zeilen. Je kunt er ook heerlijk wandelen, fietsen en vissen en er is zelfs een verblijfsaccommodatie voor groepen voorzien. Let op, deze is enkel te boeken in combinatie met een sportieve activiteit. Ook voor sportdagen, teambuilding, fietsenverhuur (120 stuks), mountainbikes en sportmanifestaties (fietsenverhuur in groep en op voorhand aan te vragen).

Ster 19: **Belevenisplek Oostpolderkreek**

Ter hoogte van de Oostpolderkreek vind je een heerlijk rustplekje waar je even kan verpozen tijdens je fiets- of wandeltocht aan de oevers van de kreek. Tegelijk kom je meer te weten over [paling](#)¹⁰ in onze krekken, over vismigratie en de waterhuishouding in dit poldergebied. Bij regenweer kan je schuilen onder de gezellig ingerichte overdekte picknickplaats. Of waan je een echte palingvisser bij het ophalen van het kruisnet van de authentieke palingschuit, hier beter gekend als ‘platbodem’. Je kan deze plek ook bezoeken met een gids, een leuke tip voor scholen en groepen. Achteraf neem je in het levensgrote kader een kiekje van je gezelschap met de unieke Oostpolderkreek op de achtergrond.

Ster 20: **Sint-Laureins en de Sint-Laurentiuskerk**

Na een tocht van 50 km bereik je opnieuw het centrum van Sint-Laureins. Deze gemeente wordt bestuurd vanuit het neogotisch gemeentehuis (1902) en is vermoedelijk ontstaan in de 12^{de} of 13^{de} eeuw als een nederzetting van turfstekers. De laatgotische Sint-Laurentiuskerk (1554-1557) is een beschermd monument. In de kerk zie je waardevol gesculpteerd meubilair, zes levensgrote beelden van heiligen, een mooi 17^{de}-eeuws Mariabeeld in een eiken schrijn, schilderijen, glasramen en specifieke grafstenen.

7. <http://www.rostemuis.be>

8. <http://www.engelendael.be>

9. <http://www.boerekreek.be>

10. <http://cmsserver3:8008/toerisme/2624-www.html> (GROOT BORD 1200x1600)

Zin in meer fietstochten in deze prachtige streek? Via de [Fietsnetwerkaart Meetjesland](#)¹¹ krijg je een overzicht van de mooiste fietswegen. Aan de hand van de knooppunten stippel je zelf je tocht uit langsheen rustige landbouwwegen. Voor wandelaars werd het [Wandelnetwerk Meetjeslandse krekens](#)¹² uitgebouwd. Op elk knooppunt beslis je zelf welke kant je uitgaat. Er is maar één zekerheid: na elke bocht is er weer dat kippenvel, want de indrukwekkende panorama's liggen hier voor het grijpen.

Velden

Naam	Waarde
Bovenliggend Thema	Toerisme
Verborgen	false
Neem dit thema op in de dienstengids	false

-
11. <http://www.tov.be/nl/fietsrouteplanner>
 12. <http://www.tov.be/nl/wandelrouteplanner>